

WEST.

voor ondernemers in de Randstad

jaargang 14 · december 2018 · nr 6

IN DIT NUMMER:

- ARTIFICIAL INTELLIGENCE: 4^E INDUSTRIËLE REVOLUTIE
- MEREL HUIZINGA, ONDERNEMEN MET MUZIEK
- MOBILITEITSNETWERKEN NOODZAAK VOOR BETERE BEREIKBAARHEID

Uw recruitment uitbesteden?

Zelf werven of een bureau inschakelen? Er is een alternatief: Recruitment Process Outsourcing (RPO). Het kan beter én goedkoper.

Doe de test!

Is uw organisatie toe aan RPO? Ga naar compagnon.com/scan

Direct contact?

Neem contact op met Hetty Moll, 079-3631680, moll@compagnon.com.

We zijn u graag van dienst!

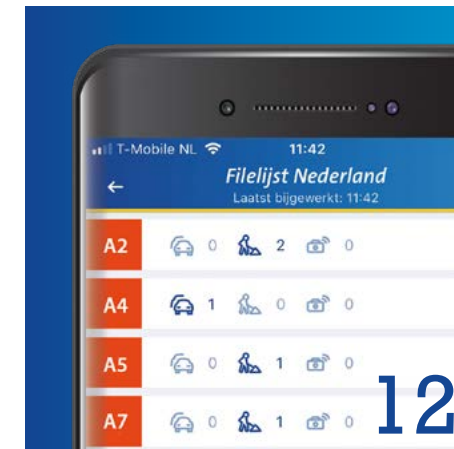
Amsterdam | 's-Hertogenbosch | Utrecht | Zoetermeer
www.compagnon.com | 079 36 316 80

- 2016**
RPO voor Graydon en ISS
- 2015**
Partner Hogeschool voor Recruitment
- 2014**
RPO voor AON en Rituals
- 2007**
Eigen internet searchcentrum
- 2006**
Processen ISO gecertificeerd
- 2002**
Compagnon introduceert RPO in Nederland
- 2001**
Compagnon start Recruiters United
- 2000**
Start Compagnon

ARTIFICIAL INTELLIGENCE

De slimme fabriek die zichzelf draaiende houdt zonder tussenkomst van de mens, zelfrijdende auto's en vrachtwagens die in treintjes achter elkaar aan rijden. Voorbeelden van artificial intelligence die al lang geen science fiction meer zijn. De opmars van de '4e industriële revolutie' lijkt niet meer te stoppen. Ondernemer, pas op je tellen!

MOBILITEIT

Fileleed is meer dan ergernis en tijdverlies. Files kosten de Nederlandse economie klauwen met geld. Knelpunten liggen vooral in de Randstad, en niet alleen bij de A4. Daarom ziet VNO-NCW West mobiliteit als een van de speerpunten in haar lobby. Daar staan we niet alleen in, overheid en wetenschap doen mee.

ARTISTIEK ONDERNEMEN

Wat is de overeenkomst tussen het opzetten van een bedrijfsplan en het zingen van een aria in een opera? Het combineren van ondernemen en een artistiek bestaan is niet voor iedereen weggelegd. Merel Huizinga brengt met haar stichting Philomela kunst en bedrijfsleven dichter bij elkaar. En daar heb je ook een bedrijfsplan voor nodig.

OOK IN DIT NUMMER:

- 05 COLUMN KEUKENS
- 06 DSM DELFT
- 14 SCHIPHOL

'Op veel groeimarkten laat Nederland kansen liggen'

Hans de Boer tijdens de handelsmissie naar Columbia eind november. NLinBusiness.com moet daarin verandering brengen.

WEST. wordt periodiek uitgegeven door VNO-NCW West in samenwerking met Elan | strategie | creatie.

VNO-NCW West is dé ondernemersorganisatie in de Randstad. Ze behartigt de belangen voor het bedrijfsleven en biedt de aangesloten werkgevers een netwerk. Bij VNO-NCW West zijn directeuren, groot-aandeelhouders en topbestuurders aangesloten.

VNO-NCW West
 Postbus 93073
 2509 AB Den Haag
 T 070 349 08 10
info@vno-ncwwest.nl
www.vno-ncwwest.nl

Hoofredactie
 VNO-NCW West
 Annemarie van Oorschot
 T 06 25 00 23 87
oorschot@vno-ncwwest.nl

Info lidmaatschap
 Erna Verschuur
 T 070 349 08 12
verschuur@vno-ncwwest.nl

Uitgeefpartner
 Elan
 Rik Weeda
 Laan van Zuid Hoorn 60
 2289 DE Rijswijk
rik@elan.nl
www.elan.nl

Advertentie-exploitatie
 Elan
 Rik Weeda
 T 070 22 11 864
 T 06 53 75 67 26
rik@elan.nl
www.elan.nl

Bart Tiemens
 T 06 51 34 58 70
bt.media@live.nl

Ontwerp en opmaak
 Elan

Illustratie cover
 Elan

Druk
 Quantes, Rijswijk

**Schakel tussen
mens, werk en
werkgever**
haeghegroep.nl

Bijzonder ondernemend

COLUMN

EEN TOEKOMSTBESTENDIGE VERENIGING

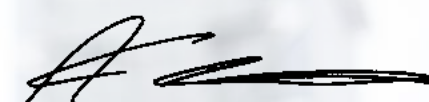
Bedrijven als Thuisbezorgd, Airbnb en Uber veranderen de markt en zorgen ervoor dat traditionele organisaties moeten veranderen. Snel en ingrijpend. Dat geldt ook voor verenigingen en zeker voor VNO-NCW West. Sinds mijn aantreden als voorzitter in juni dit jaar ben ik het gesprek aangegaan met leden en heb ik gevraagd hoe wij hen beter van dienst kunnen zijn. De antwoorden liepen uiteen, maar over één ding is iedereen het eens: het moet anders! Samen met bestuur en medewerkers werk ik aan een strategie die de vereniging toekomstbestendig maakt. Dat is een flinke uitdaging maar ik zie drie kansen. In de eerste plaats de lobby, want daarmee onderscheiden we ons van lokale ondernemersverenigingen of serviceclubs. De volgende drie thema's staan daarbij komend jaar centraal: bereikbaarheid, onderwijs en arbeidsmarkt, en toekomstbestendig ondernemerschap. Een snelle railverbinding voor de Randstad of het knooppunt N11/A12 vallen onder het eerste thema. Het tekort aan personeel onder het tweede. Woningbouw op bedrijventerreinen of het faciliteren van circulaire business onder het laatste thema. Elk thema wordt ingevuld met een beperkt aantal concrete lobby-projecten. Ook op landelijk niveau worden er lobbyresultaten bereikt. De betekenis daarvan voor jou als lid gaan

we actief met je delen. Denk aan subsidieregelingen voor R&D, nieuwe arbeidswetgeving of klimaatregulering.

De netwerkbijeenkomsten zijn de tweede kans. Ik heb veel leuke en interessante bijeenkomsten bezocht. Het zijn er echter zoveel dat ze regelmatig met elkaar concurreren. Daarom gaan we de planning beter afstemmen en vaker bovenregionale bijeenkomsten organiseren. Ook stemmen we de inhoud en vorm nog beter af op de wensen van de leden. Daarnaast willen we het digitale netwerken beter faciliteren. De community Groene Groeiers draait al goed. Ik hoop op de nieuwjaarsreceptie de nieuwe VNO-NCW West Netwerkapp te presenteren.

De derde kans ligt in samenwerking met derden voor uitdagingen die op het terrein van de overheid liggen. Zo werken we samen op het gebied van mobiliteitsmanagement, het 100.000 Banenplan, duurzaamheid en de wet Milieubeheer. Ik verwacht dat zich steeds meer kansen voor samenwerking voordoen, want ondernemers zijn belangrijk voor het helpen oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Een mooie uitdaging, dus, onze vereniging toekomstbestendig maken, samen met jullie. Graag breng ik hierop een toast uit tijdens onze nieuwjaarsreceptie op 10 januari. Ik zie uit naar jullie komst.

Audrey Keukens,
voorzitter
VNO-NCW West

HOOGWAARDIG ONDERZOEK OP DE BIOTECH CAMPUS IN DELFT

DSM Delft treedt graag in de voetsporen van de vooruitstrevende grootindustriële Jacques van Marken die in de negentiende eeuw de Gist- & Spiritusfabriek oprichtte. De Biotech Campus Delft moet uitgroeien tot dé innovatiecampus voor industriële biotechnologie van de wereld.

Annemarie van Oorschot foto DSM

Volgend jaar viert DSM Delft feest. Dan is het honderdvijftig jaar geleden dat Jacob Cornelis (Jacques) van Marken de Gist- & Spiritusfabriek oprichtte. Deze Gist- & Spiritusfabriek fuseerde bijna een eeuw later, in 1968, met de Koninklijke Pharmaceutische Fabrieken v/h Brocades, Stheeman & Pharmacia tot Gist-brocades. In 1998 nam DSM het bedrijf over.

Van Marken was een echte sociaal-ondernemer, in die tijd een uitzondering. Hij trok zich het lot van de arbeiders aan waarvan de meesten een armoedig bestaan leidden, en werd een pionier in het verbeteren van hun positie. Dat deed hij onder meer door een behoorlijk loon uit te keren, arbeiderswoningen in het Agnetapark te bouwen en een ongevallenverzekering voor zijn personeel af te sluiten. In 1878 richtte hij bovendien de eerste ondernemingsraad van Nederland op. "Vanwege die oprichting, honderdveertig jaar geleden, hadden we vorige week taart in de medezeggenschapsraad", glimlacht Fedde Sonnema, directeur DSM Delft. DSM treedt graag in de voetsporen van deze aartsvader. Sonnema somt met verve de drie redenen op: "Hij was een groot industrieel, specialist in de biotechnologie en hij blonk uit in sociaal ondernemerschap. Dat zijn kernbegrippen voor het huidige DSM." Sonnema heeft aan schrijver en Delftenaar Jan van der Mast gevraagd een historische tentoonstelling in te richten. Van der Mast werkt aan een biografie over Van Marken die volgend voorjaar zal uitkomen.

Calvé

In 1883 bouwde Van Marken pal naast de Gist- en Spiritusfabriek de Nederlandsche Oliefabriek. Deze fabriek groeide door fusies uit tot het Calvé-complex. Jan van der Mast hoopt dat zijn tentoonstelling in de hal van het voormalig hoofdkantoor van de gist- en oliefabrieken komt en permanent wordt. Dit rijksmonument uit 1905 met de glas-in-lood overkapping en tegeltableaus van de Porceleynse Fles zou volgens hem de perfecte locatie zijn. Sonnema benadrukt dat de tijdelijke tentoonstelling slechts een onderdeel is van de geplande jubileumfestiviteiten volgend jaar. "In samenwerking met Micropia van dierentuin Artis willen we bijvoorbeeld ook een experience voor de jeugd opzetten. Daar beleef je wat micro-organismen zijn en wat ze kunnen betekenen voor de samenleving. We moeten niet alleen naar het verleden, maar vooral ook naar de mogelijkheden in de toekomst kijken."

Grote speler

DSM is een grote speler in de wereld van de industriële biotechnologie. Het concern besteedt ruim vijf procent van de omzet aan onderzoek en ontwikkeling (R&D), bij biotechnologisch onderzoek ligt dit nog wat hoger. Van de bijna vijfhonderd biotechnologen van het concern werkt het merendeel in Delft. "Dat het zwaartepunt hier ligt, zal zo blijven. De basis is hier door de gist gelegd", verklaart Sonnema.

Dankzij de biotechnologie kunnen micro-organismen, met name bacteriën, schimmels en gisten, op efficiënte wijze waardevolle stoffen produceren, zoals enzymen, vitamines, smaakstoffen en antibiotica. De vraag naar deze stoffen neemt flink toe. Sonnema kijkt daar niet van op. "Biotechnologie kan een grote bijdrage leveren aan een betere wereld. Denk aan het voorkomen van voedseltekorten en het zorgen voor veilig en gezond voedsel. Of aan het produceren van schone energie en duurzame grondstoffen." Hij illustreert dit met tal van voorbeelden. Zo wordt met DSM-enzymen de tweede generatie biobrandstof (ethanol) geproduceerd uit plantenresten, zoals stengels en bladeren. DSM maakt van afval een grondstof en voorkomt dat voedsel voor energie wordt gebruikt, wat bij de eerste generatie biobrandstof het geval is. Een ander voorbeeld is de productie van fermentatieve steviol glycosiden, de caloriearme, zoet smakende moleculen in de stevia plant (honingkruid), als antwoord op de wereldwijd groeiende vraag naar suikerarme voedingsmiddelen en dranken. "Je kunt stevia ook agrarisch verbouwen, maar dan heb je bijna een miljoen voetbalvelden nodig om dezelfde hoeveelheid van deze zoet smakende moleculen te krijgen als in onze fabriek."

Biotechnologiecampus

Sonnema wil de locatie openstellen voor andere partijen, zoals startups, industriële bedrijven en de Technische Universiteit Delft. "We willen kennis, middelen en ruimte beschikbaar stellen om innovatie te stimuleren en hebben de ambitie om de transitie naar een 'biobased economy' te versnellen. Zoals Leiden een cluster voor de farmacie heeft en Wageningen voor de voeding, is Delft geschikt voor industriële toepassingen van biotechnologie. Onze kracht is dat we biotechnologische processen kunnen

opschalen naar industriële grootte. De Biotech Campus Delft is hierin uniek in Nederland. Bedrijfsgeheimen geven we natuurlijk niet prijs, maar hier zit veel specialistische achtergrondkennis die we wel kunnen delen." Dat DSM ook gaat profiteren van deze samenwerking met andere partijen staat buiten kijf. "De Biotech Campus Delft moet een hotspot van talent worden. Nu zijn er weinig startups in de biotechnologie omdat de apparatuur te duur is. Die startups heeft DSM wel nodig om nieuwe toepassingen te vinden en talent aan zich te binden. We hebben hier ruimte voor circa twintig kleinere bedrijven met ongeveer 175 man en daarnaast is er ruimte voor grotere bedrijven. De eerste nieuwe biotechbedrijven vestigen zich binnenkort al op de campus."

BEZOEK VNO-NCW WEST

De leden van VNO-NCW Delft en Jong Management brachten op 13 november een bedrijfsbezoek aan het nieuwe, hypermoderne biotechnologie onderzoekslab van DSM op de Biotech Campus Delft. Na de rondleiding vertelde Jan van der Mast over het leven en werk van Jacques van Marken en Fedde Sonnema over de toekomstplannen van DSM.

DE RAZENDSNELLE OPMARS VAN ARTIFICIAL INTELLIGENCE

De voorbeelden worden aansprekender. Van internet-connected stickers waarmee producten kunnen voorspellen wanneer ze aan reparatie toe zijn tot complete smart factories waar de productie 24/7 zonder tussenkomst van de mens draait. Artificial intelligence (AI) is booming. "Als ondernemer moet je niet aan de zijlijn wachten op wat er gaat gebeuren", zegt Arjan El Fassed van Google NL. "Kijk wat AI voor je bedrijf kan betekenen."

 Rik Weeda

Fotocamera's registreren automatisch het gedrag van wilde dieren. Met behulp van kunstmatige intelligentie worden de foto's geanalyseerd en talloze data verzameld voor natuurbeschermers en onderzoekers. Voorheen werden de foto's door de mens geanalyseerd, wat per beeld weken zo niet maanden kostte. ZSL (Zoological Society of London) en Google Cloud werken samen aan dit project.

In Rotterdam zullen digitale meerpalen die de situatie rond aanlegplaatsen meten, inzicht geven in de beste tijd en plek voor een schip om aan te leggen. Slimme gebouwen regelen zelf het beheer van energieverbruik en warmtetoevoer. De autobranche maakt honderden uren tijdwinst door tijdens het spuiten onregelmatigheden op te sporen en direct te herstellen. AI biedt steeds meer mogelijkheden om processen en productielijnen soepeler en efficiënter te maken. Nederland heeft opvallend veel spelers van wereldformaat in de technische- en automatiseringssectoren (hi tech en ICT), zowel bekende namen als chipfabrikant ASML, maar ook onbekende markt-leiders op het gebied van halfgeleiders zoals ASM International, Besi (assemblage), Nexperia (een van de grootste chipmakers ter wereld), NXP (ook een grootmacht in de chipproductie) en VDL (assemblage, halffabricaten). Naast de chipproductie is Nederland vooraanstaand op het gebied van de land- en tuinbouw-, voedsel- en medische technologie. De techsector is met een omzet van ruim dertig miljard euro en werkgelegenheid voor zo'n driehonderdduizend mensen een krachtige speler in de Nederlandse economie en bovendien een van de snelst groeiende sectoren. Hetzelfde geldt voor de ICT-sector die gemiddeld de afgelopen jaren veel sneller groeide dan andere sectoren. Nederland heeft daarbij een goede digitale infrastructuur en een levendige startupcultuur: in 2017 kwamen er per saldo ruim 73 duizend bedrijven bij. Ook is er ruimte om nieuwe ontwikkelingen te testen.

Google

Een bekende vertegenwoordiger van de 'nieuwe economie' in Noord-Holland is Google dat in 2007 een kantoor opende in Amsterdam. Google organiseerde in november persdagen over artificial intelligence en ontving beleidsmakers uit Europa, Midden-Oosten en Afrika. "Google heeft als missie om informatie wereldwijd beschikbaar en toegankelijk te maken", zegt Arjan El Fassed (Hoofd Public Policy en Government Relations Google NL). "We benaderen het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties, zoals overheid en media, om de impact die AI

gaat hebben op de samenleving, onder hun aandacht te brengen." Deze impact is enorm, zoals blijkt uit een McKinsey-onderzoek dat onlangs in opdracht van Google is gehouden. AI Fassed: "Innovatie is van alle tijden, maar gaat met AI nog veel sneller dan technische ontwikkelingen in het verleden lieten zien. Door accelererende rekenkracht van computers en de grotere beschikbaarheid van data kunnen computers betere voorspellingen doen. De lerende computer brengt een 24/7 economie dichtbij waardoor bedrijven hun service aanzienlijk kunnen verbeteren en versnellen en waarbij de mens een geheel andere rol krijgt."

Transportsector

De betrokkenheid van Google bij de bewustwording rond AI heeft te maken met de rol van het bedrijf als voortrekker op het gebied van technische innovaties. "Wij doen onderzoek naar de nieuwe toepassingen van AI en brengen zelf AI-producten op de markt, denk aan onze google-assistent, software voor de herkenning van foto's en vertaalssoftware voor zowel tekst als spraak. Een zakelijke toepassing is onze TensorFlow, een open source-softwarebibliotheek voor machine learning, zeg maar onze AI-software. Een van de gebruikers is Connecterra, gevestigd in Amsterdam. Met haar AI-toepassing Ida kunnen melkveehouders het gedrag van de koeien monitoren, denk aan het eet-, drink- en slaapgedrag. Die data helpen om hun koeien gezond te houden en boerderijen efficiënt te laten werken." Wat is toch die betrokkenheid van Google met een sterk bedrijfsleven? El Fassed: "We dragen bij aan de economische ontwikkeling door onze kennis en skills beschikbaar te stellen voor bedrijven en organisaties. Zo hebben we een pilotproject met de vakbond CNV en de Universiteit van Tilburg om werknemers in de transport- en logistieke sector voor te bereiden op veranderingen in de arbeidsmarkt. We onderzoeken de benodigde skills in de toekomst en wat ieders rol gaat worden. De transportsector zal intensief te maken krijgen met AI. De bekendste toepassing is de 'platooning', een treintje van vrachtwagens waarmee veel

→ efficiënter gebruik wordt gemaakt van de weg. Hier komt veel bij kijken, denk maar aan de technische implicaties, maar ook aan de rol van de mensen. Die veranderingen stellen eisen aan bijvoorbeeld opleiding en omscholing van vrachtwagenchauffeurs."

'JE KUNT OP JE VINGERS NATELLEN DAT WE NIET MET Z'N ALLEN VEGETARIËR HOEVEN TE WORDEN OM HET MILIEU TE REDDEN'

Startups

Niet alleen de 'grote jongens' zijn bezig met AI, deze technologische vernieuwing is ook een dankbaar werkterrein voor startups. In de regio West richt Semiotic Labs in Leiden zich op efficiency. Oprichter Simon Jagers: "Alle machines gaan een keer stuk. Stilstand kost geld. Wij signaleren schade aan elektromotoren en kunnen door het verzamelen en analyseren van zoveel mogelijk data in de vorm van elektrische signalen uit de apparatuur, schade voorspellen. Maar omdat het plaatsen van de traditionele sensoren op machines en pompen zeer duur en kwetsbaar is, hebben we sensoren ontwikkeld die elektrische signalen meten en geplaatst kunnen worden in de schakelkast. Die signalen worden vervolgens gedigitaliseerd. Zo kunnen we allerlei metingen verrichten, ook bijvoorbeeld van pompen onder water en van transportbanden die zware metalen transporteren met een hitte van 1600 graden. Uit die data destilleert ons computerprogramma de algoritmes voor het specifieke gedrag dat een machine vertoont als deze naar behoren functioneert. Vervolgens meet de sensor automatisch afwijkingen. Die kennis wordt weer ingezet om de algoritmes te verbeteren, zonder dat daar een mens bij te pas komt. AI is het automatiseren van continue proces-

verbetering, zelfs in situaties die nog niet eerder zijn voorgekomen. "Deze technologie zet Semiotica Labs niet alleen in voor het voorkomen van storingen, maar ook voor het meten van prestaties van machines en het energieverbruik. Jagers: "Als je bedenkt dat 98 procent van de kosten van de elektromotor zit in energieverbruik en motoren door inefficiëntie soms de helft van hun energie verliezen, dan kun je op je vingers natellen dat we niet met z'n allen vegetariër hoeven te worden om het milieu te redden." Overigens, zo benadrukt Jagers, is het toepassen van de kennis die uit de metingen komt, nog mensenwerk. "Dat doen wij niet. Wij hebben die kennis niet, wij vervangen geen lagere. Met behulp van AI komen we steeds meer te weten, maar uiteindelijk moet de mens zelf deze kennis toepassen, bijvoorbeeld door het verbeteren van apparatuur, van software of het intensiveren van onderhoud. Dat is creatiever hoger gekwalificeerd werk."

Smart factory

De data die met AI worden verkregen, moeten omgezet worden in concrete actie, in power om het maar zo te zeggen. Robots moeten bewegen, machines moeten draaien. "Op het gebied van software gaat het razendsnel", zegt Casper van Eersel van de Delftse startup IMSystems, "maar de techniek die het allemaal moet doen, loopt daarop achter. IMSystems, vond een compleet nieuwe transmissie uit. Veel machines verliezen onnodig veel kracht en maken lawaai, robots bewegen houterig, dat zit 'm niet in de elektromotoren maar in de transmissie. De Archimedes Drive die wij hebben ontwikkeld, maakt een snelle transmissie mogelijk door gebruik te maken van rollende oppervlakten in plaats van grove tandwielen. Dit geeft onnoemlijk veel mogelijkheden, bijvoorbeeld om productielijnen sneller, goedkoper en efficiënter te laten werken." Daarmee zetten we een flinke stap op weg naar de smart factory. Hierbij lopen productielijnen niet alleen soepeler, maar worden systemen allemaal op elkaar aangesloten zodat het gehele productieproces automatisch, zonder tussenkomst van de

mens, wordt aangestuurd, in de gaten wordt gehouden, wordt gecorrigeerd en hersteld bij fouten of storingen. De machines praten met elkaar en houden elkaar op de hoogte van het verloop van het productieproces, de voortgang, de hoeveelheden, tot en met de bevoorrading van grondstoffen en de bestelling van nieuwe onderdelen."

Toekomst

"Naar gelang machines slimmer worden zijn er steeds minder data nodig", zegt El Fassed over de toekomst. Omdat lang niet alle data bruikbaar zijn, richt Google de focus meer op de kwaliteit van die data en op tools om die kwaliteit te meten. De toepassingen van AI worden ook steeds talrijker, ziet hij. "Neem de gezondheidszorg, waar computers tumoren veel eerder kunnen opsporen dan mensen dat ooit nog zouden kunnen. Nederland is, met haar poldermodel waarbij samenwerking het motto is, bij uitstek geschikt om hier voorloper te zijn. De uitdaging is om deze omslag op een verantwoorde manier te realiseren. Er komen ethische kwesties bij kijken. Hoe ga je om met privacy en met je medewerkers. Hoe manifesteer je je op de arbeidsmarkt?" Ook Jagers ziet enorme kansen met

'INNOVATIE IS VAN ALLE TIJDEN, MAAR GAAT MET AI NOG VEEL SNELLER DAN TECHNISCHE ONTWIKKELINGEN IN HET VERLEDEN LIETEN ZIEN'

kunstmatige intelligentie voor ons land. "In de Nederlandse industrie zijn ongeveer vijf miljoen elektromotoren actief. Daarentegen zijn er maar 187 gekwalificeerde zogenoemde conditiemonitorspecialisten. Dat is een scheve verhouding, zacht gezegd. Laat het eenvoudige werk doen door sensoren. Zie hier de ongekende mogelijkheden van AI om efficiënter en duurzamer te produceren." Het is voor iedere ondernemer zaak om aansluiting te vinden bij deze veranderingen. El Fassed: "Wacht niet aan de zijlijn op wat er gaat gebeuren, maar neem kennis van de mogelijkheden die AI biedt voor je eigen bedrijf. Zo kun je hierop tijdig inspelen, je mensen opleiden en de technische aanpassingen tijdig doorvoeren. Dit zijn noodzakelijke voorwaarden om in de toekomst je concurrentiepositie te behouden en misschien wel te verbeteren."

Met de AI-toepassing Ida van Connecterra monitort de boer het gedrag van zijn koeien.

AI IN DE SCHEEPVAART

Het Delftse We4Sea heeft met behulp van slimme data-technologie een online tool ontwikkeld om de scheepvaart efficiënter en dus schoner en duurzamer te maken. Daarbij krijgt de eigenaar inzicht in het brandstofverbruik van het schip zonder dure investeringen te hoeven doen in sensoren en meetinstallaties. Met behulp van data over bijvoorbeeld de weersomstandigheden, dieptes, stromingen en golven kan de prestatie van ieder schip en de CO2-uitstoot worden bepaald en verbeterd.

BEDREIGEND VOOR DE WERKGELEGENHEID?

Er wordt veel gepraat en geschreven over AI, ook over haar effect op de werkgelegenheid. Of AI banen gaat kosten, daarover zijn de meningen verdeeld. Dat AI een enorme verschuiving zal betekenen van werk, leidt geen twijfel. Uit een in 2017 gehouden onderzoek onder 835 topmanagers van mondiale bedrijfssectoren blijkt dat 32 procent van hen verwacht dat in 2020 de grootste impact van AI zal zijn dat werk verschuift naar disciplines als sales, marketing en klantenservice (Global Trend Study: Getting Smarter by the Day, Tata Consultancy Services maart 2017). Andere onderzoeken wijzen weer uit dat beroepen als taxi-, bus- en vrachtwagenchauffeur en administratief medewerker zwaar weer mogen verwachten, evenals laaggeschoold, saai en herhalend werk (www.businessinsider.nl). Daarentegen breken mooie tijden aan voor bijvoorbeeld data-analisten, creatieve beroepen en IT-professionals.

KRACHTIGE MOBILITEITSLOBBY AUTOWEGEN, OPENBAAR VERVOER EN FIETS

Niek Roelands en Annemarie van Oorschot

Files in de Randstad nemen de komende vijf jaar stevig toe, maakte het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) in oktober bekend. Oorzaak is de aanhoudende economische groei. De tienduizenden nieuwe woningen die in de planning staan of nu gebouwd worden, gaan eveneens voor een toename van het woon-werkverkeer zorgen. Transportorganisatie TLN en Verladersorganisatie Evofenedex lieten in november weten dat het vrachtverkeer door de files ruim een miljard euro schade heeft geleden in 2017, drie procent meer dan het jaar daarvoor.

Forse investeringen nodig

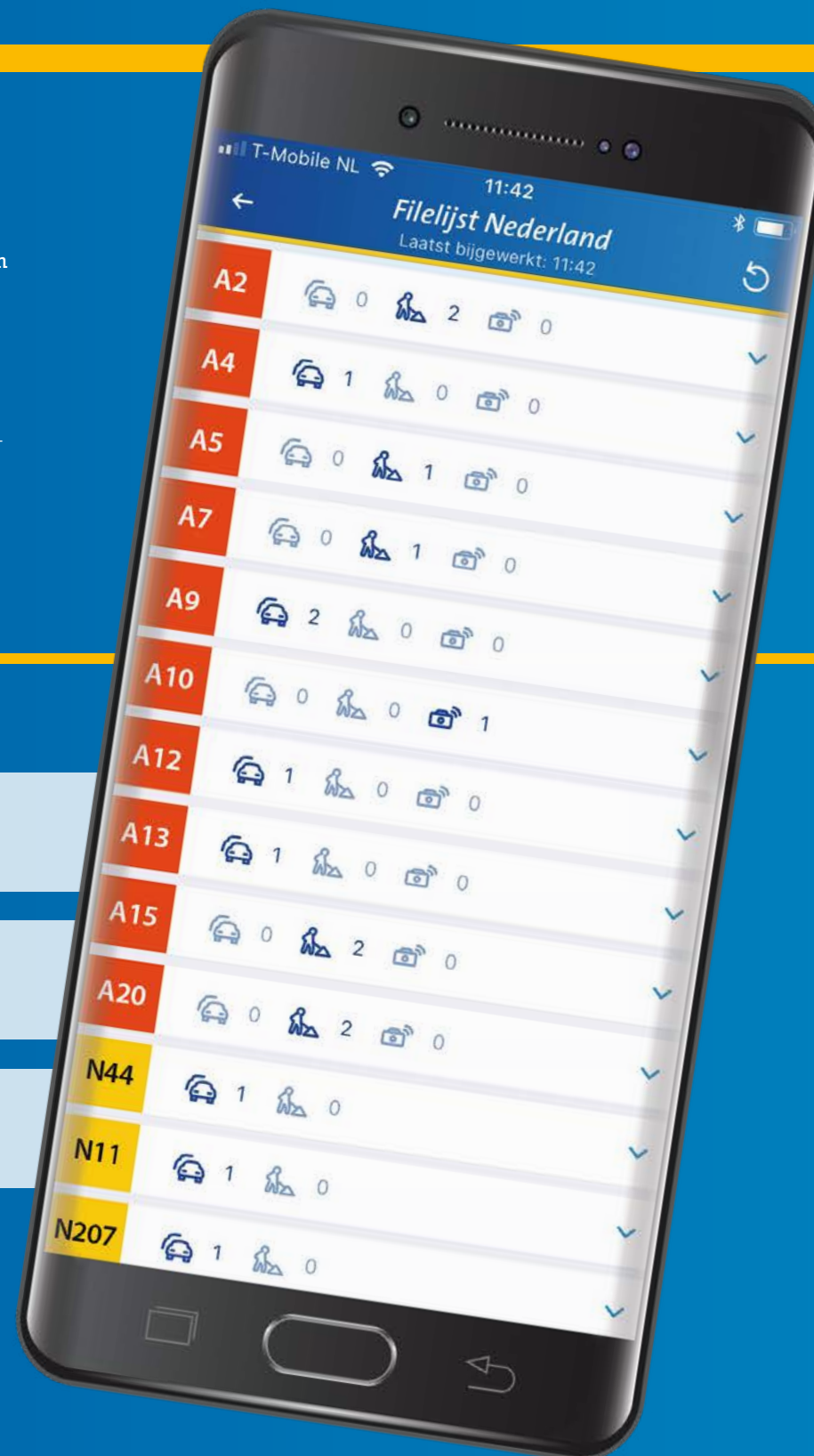
VNO-NCW West realiseert zich dat bereikbaarheid een cruciale voorwaarde is om succesvol te kunnen ondernemen. Daarom geeft de regionale werkgeversvereniging in het drukbevolkte westen van het land dit thema prioriteit in haar lobby. Ze pleit in alle lagen van de overheid voor

forse investeringen in infrastructuur, niet alleen in autowegen, maar vooral ook in openbaar vervoer en fietsfaciliteiten. Behalve aankloppen bij de overheid willen de leden van VNO-NCW West ook zelf de handen uit de mouwen steken. Via mobiliteitsmanagement stimuleren zij hun werknemers de auto tijdens de spitsuren te laten staan.

RESULTATEN

Regio Den Haag en Rijnland	 107 werkgevers	 12.760 auto's uit de spits per dag
Regio Rotterdam	 300 werkgevers	 18.378 auto's uit de spits per dag
Regio Amsterdam	 650 werkgevers	 14.000 auto's uit de spits per dag

1. De werkgevers in regio Den Haag en Rijnland hebben zich met een handtekening gecommitteerd aan de doelstellingen van mobiliteitsmanagement.
2. Het is niet mogelijk het spits rijden uit te drukken in een percentage filereductie. Om de cijfers te kunnen duiden een voorbeeld: Door de Haagse Koningstunnel rijden dagelijks 20.000 auto's. Als je 12.760 auto's uit de spits haalt is, kom je uit op een afnamepercentage van 64 procent.

NETWERKEN

Sinds 2010 organiseert VNO-NCW West met steun van het ministerie I&W drie netwerken voor mobiliteitsmanagement. Deskundige mobiliteitsmakelaars geven binnen deze netwerken ondernemers advies op maat.

- Bereikbaar Haaglanden voor de regio Den Haag en Rijnland
www.bereikbaarhaaglanden.nl
- De Verkeersonderneming voor de regio Rotterdam
www.verkeersonderneming.nl
- Breikers voor de metropool Amsterdam
VNO-NCW metropool Amsterdam werkt in Breikers samen met ondernemersorganisatie ORAM.
www.wijzijnbreikers.nl

CONCRETE ACTIES

De belangrijkste maatregelen waarmee de drie mobiliteitsnetwerken van VNO-NCW West mobiliteitsmanagement vormgeven, zijn:

- e-bike probeerpool op de zaak
- mobiliteitsscan bedrijf
- OV-probeeractie
- spitsmijden beloningsproject
- opzetten logistieke hubs aan rand stad
- marktplaats voor innovatie
- verkeersinformatie voor betere doorstroming
- flexwerken
- filesporten
- mobiliteitsbudget
- beperken parkeermogelijkheden
- inzet zakelijke (elektrische) deelauto
- mobility lab met startups

GEMATIGDE, GECONTROLEERDE GROEI VOOR SCHIPHOL

VNO-NCW West lobbyt voor de economische ontwikkeling van Schiphol. Ze maakt deel uit van de Omgevingsraad Schiphol en steunt daar directeur Dick Benschop van de luchthaven, die voor een gematigde, gecontroleerde groei pleit.

  Annemarie van Oorschot

Eind november kwam de concept-MER (Milieueffectrapportage) over Schiphol uit. De gegevens in deze rapportage zal de Omgevingsraad Schiphol gebruiken voor haar advies aan minister Cora van Nieuwenhuizen van Infrastructuur en Waterstaat over de ontwikkeling van de luchthaven na 2020. Dit advies wordt rond de kerst verwacht.

In de Omgevingsraad Schiphol zijn alle belanghebbenden vertegenwoordigd: de luchtvaartsector, het bedrijfsleven, bewonersgroepen, milieuorganisaties en overheden. Sinds de oprichting in 2015 zitten ook de lobbyisten van VNO-NCW West aan tafel. De vraag die de gemoederen binnen de

Omgevingsraad hoog doen oplopen, is of het aantal vliegbewegingen van en naar Schiphol mag groeien. Tot en met 2020 zijn 500 duizend vliegbewegingen per jaar toegestaan, maar dit aantal is nu al onvoldoende om in de behoefte te voorzien.

Veel stiller

Ongebreidelde groei heeft anno 2018 weinig draagvlak. De geluidshinder, het fijnstof, de CO₂-uitstoot, het zijn serieuze problemen voor omwonenden en milieu. Kijk je in de verre toekomst dan worden deze problemen waarschijnlijk opgelost. Vliegtuigen zijn door technologische vooruitgang al veel stiller geworden. De meeste vliegtuigmaatschappijen

hebben in de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in de modernisering van hun vloot. Ook wordt gesproken over start- en landingsbanen in zee. En VNO-NCW heeft samen met onder meer de luchthaven en vliegtuigmaatschappijen in oktober een convenant getekend voor het verminderen van de CO₂-uitstoot met 35 procent in 2030. Een van de actiepunten daarin is het gebruik van biobrandstof.

Vakantietripjes

In de media domineert de boodschap dat het afgelopen moet zijn met die vakantietripjes voor een paar tientjes naar Europese steden. De trein wordt als alternatief genoemd, maar dan hebben we meer HSL-verbindingen nodig. Voorlopig pakt de Europese politiek dit niet op. Daarom moet de regionale luchthaven Lelystad zo snel mogelijk worden opengesteld voor deze toeristische vluchten, zodat de ruimte op Schiphol benut kan worden voor nieuwe bestemmingen in bijvoorbeeld India en China.

Goederenexport

Het Nederlandse bedrijfsleven is met haar kleine thuismarkt exportgericht. Het heeft hoogwaardige producten en diensten waar in het buitenland veel vraag naar is. Denk aan onze topsectoren: land- en tuinbouw, chemie, energie, life sciences & health, high tech systemen en materialen en waterbouw. De totale waarde van de geëxporteerde goederen en diensten is 83 procent van ons BBP (bron: CBS). Daar heb je wel vervoer voor nodig. Daarnaast is Schiphol dé hub naar Europa. Belangrijker dan het vakantieverkeer is de groeiende vraag naar zakelijk personenvervoer en vrachtverkeer die cruciaal zijn voor onze welvaart en werkgelegenheid.

Werkgelegenheid

Even wat cijfers die vaak vergeten worden in het maatschappelijke debat. Wat vracht betreft is Schiphol de derde luchthaven van Europa. In 2017 werd bijna twee miljoen ton goederen op onze luchthaven afgehandeld. Van die luchtvracht wordt zestig procent vervoerd in vrachtvliegtuigen en veertig procent in de 'belly' van passagiers-toestellen. In de keten van bedrijven die zich op Schiphol met luchtvracht bezighouden zijn ongeveer 25 duizend personen werkzaam (directe werkgelegenheid). Schiphol levert in totaal 65 duizend directe banen op. De indirecte werkgelegenheid bij bedrijven die goederen via Schiphol vervoeren is een veelvoud. De banen zijn er op elk niveau, van schoonmakers tot baliepersoneel, van truckers tot cateraars. Kortom, echt belangrijk voor het welzijn van veel Nederlanders.

Draagvlak

Het pleidooi van de nieuwe directeur Dick Benschop van Schiphol voor een gematigde, gecontroleerde groei, spreekt VNO-NCW West aan. Voor Schiphol en luchthaven Lelystad samen pleit hij voor een groei van tussen de één en twee procent per jaar. Toch willen we geen harde uitspraken doen over het aantal vliegbewegingen. We hechten aan het overleg in de Omgevingsraad dat de komende weken daarover gaat. Voor economie en samenleving is het goed dat we met alle belanghebbenden draagvlak creëren voor de ontwikkeling van Schiphol.

ONDERNEMERS MOETEN IN ACTIE KOMEN VOOR SDGs

Ondernemers willen wel bijdragen aan de zeventien ontwikkelingsdoelen van de VN, maar hun activiteiten zijn nog onvoldoende om de doelen in 2030 te halen. Tijdens de conferentie 'De bedrijfspraktijk & SDGs: Van bewustwording naar impact' op 30 november werden concrete aanbevelingen gedaan om te versnellen.

 Annemarie van Oorschot Jeroen Portvliet

Geen honger, goede gezondheidszorg en onderwijs voor iedereen, schone energie en duurzame productie en consumptie, het zijn voorbeelden van de '17 Sustainable Development Goals' (SDGs) waaraan bijna alle landen van de wereld zich hebben geëngaat. Om die doelen in 2030 te realiseren is een sleutelrol voor het bedrijfsleven weggelegd. Uit onderzoek blijkt dat de meeste Nederlandse ondernemers de doelen kennen maar dat hun concrete bijdrage nog onvoldoende is. "We moeten versnellen", schreven Jan-Willem Scheijgrond, voorzitter Global Compact Network Nederland (GCNL) en Jan Peter Balkenende, voorzitter Dutch Sustainable Growth Coalition in het Financiële Dagblad namens acht Nederlandse multinationals en honderdertig grote en kleine bedrijven. "Dat kan met meer doorbraakinnovaties die bovendien sneller wereldwijd worden opgeschaald in partnerschappen. Die innovaties stimuleren de markt vraag en moeten de grote transitie mogelijk maken zoals die naar een circulaire economie. Ook is beter inzicht nodig in de impact van het bedrijfsleven op de SDGs. Prestaties moeten meetbaar zijn. En de SDGs verdienen een plek in de curricula van alle onderwijsinstellingen."

Geld nodig

Voorzitter van het VNO-NCW Netwerk Groene Groeiers, Yousef Yousef, die samen met GCNL de conferentie orga-

niseerde, vindt dat je als ondernemer pas impact kan maken als je geld en goede mensen hebt en als je groeit. Yousef is directeur-eigenaar van LG Sonic en heeft een product dat met geluidsgolven in plaats van schadelijke chemicaliën oppervlaktewater zuivert van algen. Drinkwaterbedrijven zijn zijn belangrijkste klanten. Opgericht in 2011, inmiddels actief in 35 landen en met een winstgroei van 35 procent is hij een succesvolle groene groeier. "Als je bedrijf niet te snel verkoopt", aldus Yousef, "behoud je de vrijheid om beslissingen te nemen die goed zijn voor je bedrijf en voor een betere wereld."

Meer informatie:
www.groenegroeiers.nl
-> **nieuws & events**

Yousef Yousef (links) en Jan Peter Balkenende

MUZIEK ALS WAPEN TEGEN BURN-OUT

“Willen wij cultuur behouden, dan moeten wij voortgaan met cultuur te scheppen”, schrijft Nederlands bekendste historicus Johan Huizinga in zijn magnum opus ‘Herfsttij der Middeleeuwen’. Merel Huizinga, mezzosopraan, directeur van Philomela en al jaren lid van VNO-NCW West, zet met haar stichting de woorden van haar voorvader kracht bij. “Mensen verbinden door muziek, dat is ons motto. Maar daarvoor moet je zó ondernemend zijn.”

📍 Pieter van der Meulen 📷 Sjors Massar

In 2018 bestaat stichting Philomela tien jaar, een geweldige mijlpaal. Hoe is het allemaal begonnen?

“Eind 2007 heb ik als cadeau van de Nederlandse ambassade gezongen voor de sultan van Oman. Ik verbleef in zijn prachtige paleis en trad op in de grandioze concertzaal. De volgende dag ging ik terug naar Nederland om te zingen in een bejaardentehuis. Het contrast in omgeving en entourage was immens, maar desondanks maakte de muziek daar de mensen zo gelukkig. Toen heb ik besloten Philomela op te richten. Wij willen met onze muziek

mensen met elkaar in contact brengen over cultuur, leeftijd en maatschappelijke achtergrond heen.”

Hoe doen jullie dat?

“We hebben inmiddels veertien professionele producties gemaakt en meer dan zeshonderd voorstellingen gedaan. In zorginstellingen, bij grote bedrijven en ook voor kinderen om hen op jonge leeftijd kennis te laten maken met muziek en dichtkunst. Ons doel is voor en met bewoners van zorginstellingen, scholieren, buurtbewoners en migranten mensen

te verbinden door klassieke muziekproducties.”

Is het moeilijk om het leven als muzikant te combineren met ondernemerschap?

“Dat is een lastige combinatie, het zijn toch twee verschillende hersenhelften die samenkomen. Om als muzikant je niveau op peil te houden, moet je heel intensief studeren. Maar om een culturele stichting draaiende te houden, is een enorm ondernemende instelling vereist. Ik ben al vrij vroeg lid geworden van VNO-NCW West

en heb daar heel erg moeten wennen. Maar het heeft voor mij een belangrijke bijdrage geleverd om anders en vooral ondernemender te leren denken. Daarnaast heb ik belangrijke contacten gemaakt met bedrijven waar we nog steeds mee samenwerken.”

Waarom is het belangrijk dat de culturele sector en het bedrijfsleven samenwerken?

“Voor muzikanten is het belangrijk om naast hun artistieke ontwikkeling ook zakelijke vaardigheden te ontwikkelen.

Toen ik begon met Philomela kon ik bij wijze van spreken nog niet eens een factuur opstellen, laat staan een bedrijfsplan schrijven. Door met bedrijven op te trekken en samen te werken, leer je anders en commerciëler denken. Andersom is het belangrijk dat ondernemers cultuur op waarde kunnen schatten en het belang ervan inzien voor de samenleving en juist ook het bedrijfsleven. Als ik merk dat mensen niet eens weten wie Tsjajkovski is, schrik ik toch wel. En een levendig cultureel klimaat heeft een sterk positief effect op het aantrekken van buitenlandse bedrijven.”

Ter ere van het jubileum geeft Erik Scherder, hoogleraar neuropsychologie, een muzikaal college in de Stadsschouwburg in Amsterdam over burn-outs. Wat hebben stress en muziek met elkaar te maken?

“Erik is de expert op dat gebied, maar uit eigen ervaring ken ik de kracht van muziek. Op jonge leeftijd is mijn vader overleden en toen ik jaren later de muziek hoorde die op zijn begrafenis werd gespeeld, bracht dat een hele levendige herinnering teweeg. Ik was weer terug in dat zaaltje, met alle emoties. Ook dat is een reden voor mij geweest om Philomela op te richten. Door naar muziek te luisteren of er zelf mee bezig te zijn, worden je hersenen in bepaalde gebieden actiever. Van Erik heb ik geleerd dat het niet uitmaakt hoe oud je bent of hoe muzikaal, als je regelmatig met muziek bezig bent is dat goed voor je hersenen. Het college was in twee dagen uitverkocht en blijkt vooral populair bij jonge mensen. Het thema leeft echt.”

Maar waarom specifiek over burn-outs?

“Het is een thema waar wij op verschillende manieren ervaring mee hebben. Mensen krijgen steeds vaker te maken met chronische stress, vooral jonge mensen. Intern hebben we te maken gehad met mensen die burned-out zijn geweest en er werken bij ons ook mensen uit andere bedrijven die terugkomen van een burn-out. Als stichting kunnen wij makkelijker dan een doorsnee bedrijf mensen rustig weer hun ritme laten vinden. We hebben nu bijvoorbeeld iemand van Booking.com. Die werkt een dag per week bij ons en

wordt op die manier weer klaargestoomd voor zijn reguliere baan.”

Hoe komt het dat stress in toenemende mate een probleem is?

“Ik denk dat de algemene oorzaken wel bekend zijn. De wereld is veranderd, alles gaat sneller, communicatie is veel directer, multitasking is eerder regel dan uitzondering. Maar twee dingen tegelijk doen is niet bevorderlijk voor je stressniveau. Naar muziek luisteren is iets wat mensen vaak tijdens het werk doen, maar als je met een ingewikkelde taak bezig bent, werkt het juist niet. Het is goed als bedrijven zich bewust zijn van burn-out risico's en hun mensen in bescherming nemen. Dat is ook in het belang van bedrijven zelf. Mensen kunnen nog zo hard werken, als dat een burn-out tot gevolg heeft kost het de organisatie zelf ook heel veel.”

'OM EEN CULTURELE STICHTING DRAAIENDE TE HOUDEN IS EEN ENORM ONDERNEMENDE INSTELLING VEREIST'

Wat gaat de komende tien jaar Philomela brengen?

“Tien jaar geleden zijn we vanuit mijn huiskamer en op een slof en een oude voetbalschoen begonnen met deze onderneming. Nu hebben we een kantoor in het midden van Amsterdam. Die professionalisering willen we doorzetten. Zelf succesvol zijn, doen wat we goed kunnen, er plezier in hebben en tegelijkertijd iets teruggeven aan de maatschappij. Om dit zo goed mogelijk te doen zijn we altijd op zoek naar nieuwe partners in het bedrijfsleven. We hebben een meerjarige samenwerking met ASML en maken producties met andere bedrijven. Ons voortbestaan is afhankelijk van samenwerkingsverbanden, maar het straalt ook uit op het bedrijf. Zoveel mensen, jong en oud, worden er gelukkiger door. Iedereen heeft er baat bij.”

STICHTING BREIKERS

Rein Aarts
Directeur

ONS BEDRIJF... is een groot en groeiend netwerk van meer dan 200 werkgevers in de Amsterdamse regio dat werk maakt van duurzame mobiliteit (van zowel mensen als goederen). Gezamenlijk hebben we bijna 200.000 mensen in dienst. Dagelijks halen we zo'n 10.000 mensen uit de ochtend- en avondspits en werken we toe naar 3,5 miljoen slimme en schone kilometers in de stadsdistributie. Dat doen we via advies op maat door onze BREIKERS coaches, door vraag en aanbod in duurzame mobiliteit bij elkaar te brengen. Stichting BREIKERS is een initiatief van de ondernemersverenigingen VNO-NCW Metropool Amsterdam en ORAM.

ONZE AMBITIE IS... samen de regio bereikbaar houden. Nooit meer in de file!

BEL ONS, WANT... ook in uw bedrijf kan de mobiliteit nog zoveel beter! Slimmer, schoner, gezonder, goedkoper, flexibeler en leuker. Gesteund door de overheid helpen we u gratis op weg met een toekomstbestendig mobiliteitsbeleid. Komt u ook in beweging?

Atrium - WeWork, Strawinskylaan 4117,
4e verdieping, 1077 ZX Amsterdam
06 - 12 16 10 83
www.wijzijnbreikers.nl
Rein@wijzijnbreikers.nl

OBS GROEP
Oscar van Buijtene
Directeur/Eigenaar

ONZE BEDRIJVEN... Wij kunnen met onze organisatie Innoveren, engineeren, produceren, installeren en service/onderhoud bieden. De focus binnen de organisatie ligt op de automatisering van interne logistiek in de e-commerce, distributie en tuinbouwindustrie. Ieder bedrijf binnen de groep heeft zijn eigen specialiteit, netwerk en klantenbestand.

ONZE AMBITIES... het realiseren van logistieke oplossingen voor onze klanten en het verder ontwikkelen van onze eigen producten voor de logistieke afhandeling van e-commerce producten. De productiebedrijven naar industrie 4.0 laten groeien. Medewerkers laten groeien en specialisten aannemen. Iets bijdragen aan het welzijn op deze aarde.

BEL ONS, VOOR... Goede ideeën voor innovatieve slimme logistieke oplossingen. Lasersnijden en watersnijden, draaiwerk en Freeswerk. Installatiewerk van machines mechanisch en elektrisch wereldwijd.

www.owmachinebouw.nl
www.247watersnijden.nl
www.247lasersnijden.nl (in oprichting)
www.CNCverspanen.nl
www.OBSTechniek.nl

VAN DER AREND TROPICAL PLANTCENTER EN EAGLE PALMS
René van der Arend
Directeur

ONS BEDRIJF... Van der Arend Tropical Plant Center importeert en acclimatiseert tropische planten vanuit de gehele wereld, voornamelijk uit Azië. Meestal zijn dit planten die wij via exporteurs en tuincentra verkopen en uiteindelijk bij de consument thuis zullen komen te staan. Maar ook bomen tot en met 12 meter voor dierentuinen en vakantieparken behoren tot ons assortiment. Het ontwikkelen van noviteiten op het gebied van planten is iets waar wij dagelijks mee bezig zijn. In Frankrijk kweken we onze eigen Trachycarpus Fortuneii die kwalitatief de beste in Europa is.

ONZE AMBITIE IS... vooruitstrevend te blijven met het ontwikkelen van noviteiten op het gebied van planten, ons bestaande assortiment verfijnen evenals de biologische bestrijding, die hoog bij ons op de prioriteitenlijst staat.

BEL ONS, WANT... wij hebben een assortiment planten in zeer uiteenlopende maten dat u niet snel elders zult vinden. Zowel voor de projecten op maat als voor de commerciële kant zullen wij graag met u meedenken.

De Bruidsbogerd 3
2671 DK Naaldwijk
+31 (0) 174 625 895
info@tropiccenter.com

OBRUNI, TRAINING EN (TEAM) COACHING
Ir. Mark van den Houten
Zeer ervaren trainer en teamcoach

ONS BEDRIJF... Obruni zorgt voor meer werkplezier door training en (team) coaching. Wij zijn gespecialiseerd in de individuele ontwikkeling van professionals en de ontwikkeling van management- en directieteams. Dit doen we in het onderwijs, het bedrijfsleven en in de technische sector.

ONZE AMBITIE IS... Dat uw medewerkers en teams echt tot hun recht komen en optimale resultaten bereiken. We zorgen voor competente medewerkers die vertrouwen in zichzelf en anderen hebben, die betrokken zijn bij de organisatie en hun verantwoordelijkheid willen en kunnen nemen.

BEL ONS, WANT... Wij zorgen voor een duurzame gedragsverandering, hebben blijvende impact op uw mensen en teams en leveren trainingen op maat. Geen enkel trainings- of teamcoachvraagstuk is ons te gek.

Frederik Hendrikstraat 8
2628 TB Delft
06-42764730
mail@Obruni.nl
www.obruni.nl

BREEDWEER FACILITAIRE DIENSTEN
Jack Stuijbergen
Directeur

ONS BEDRIJF... als social enterprise heeft Breedweer de primaire doelstelling om impact te maken in de facilitaire dienstverlening, schoonmaak, catering en beveiliging en zoveel mogelijk mensen die aan de zijlijn staan duurzaam richting arbeid te brengen. Dit in combinatie met de unieke mbo-opleidingen. We maken ook gebruik van circulaire businessmodellen, bijvoorbeeld door gratis papier in te zamelen van onze opdrachtgevers en daar prullenbakken van te maken.

ONZE AMBITIE IS... zoveel mogelijk bedrijven enthousiasmeren om impact te kiezen boven rendementen en marges. Hoe mooi zou het zijn als ieder bedrijf zich zou inzetten voor hen die nu aan de zijlijn staan. Wij gaan voor No Social Waste ! Impact maken heeft geen grenzen.

BEL ONS, WANT... bij Breedweer kunt u impact inkopen, dan bent u bij ons verzekerd van het halen van uw SDG-doelstellingen. Wij zouden niet weten waarom u geen impact zou willen maken.

Molenwerf 58
1911 DB Uitgeest
Tel: 0251-237314, Fax: 0251-233798
Mob: 06-29011852
E-mail: J.stuijbergen@breedweer.nl

LIGHTWEIGHT CONTAINERS
Anita Veenendaal
CEO

ONS BEDRIJF... Lightweight Containers ontwikkelt, produceert, en vermarkt lichtgewicht fusten voor de drankenindustrie in 10, 20 en 30 liter uitvoeringen met de grootst mogelijke voordelen voor de totale supply chain en de kleinst mogelijke impact op het milieu. De fusten worden wereldwijd gebruikt voor verschillende toepassingen. Denk hierbij aan bier, wijn, saké, cocktails etc.

ONZE AMBITIE IS... Bij het design van de fusten is rekening gehouden met het duurzaamheidsaspect. Wij zetten ons wereldwijd in om de waardevolle materialen van gebruikte kegs te hergebruiken in nieuwe kegs. De ziel van ons bedrijf komt dan ook voort uit de wens om de wereld mooier achterlaten dan we hem vonden.

NEEM CONTACT OP MET ONS, WANT... Lightweight Containers is pionier in de markt van duurzame, lichtgewicht fusten. Bent u ondernemer in de drankenindustrie? Dan denken wij graag met u mee.

Koperslagersweg 4
1786 RA Den Helder
+31(0)223-760760
info@lightweight-containers.com
www.lightweight-containers.com

'PLASTIC IS GOED VOOR HET MILIEU'

“De vervuiler moet betalen, daar kom je uiteindelijk toch op uit. De overheid kan een voortvarender rol nemen in het versnellen van de transitie naar een circulaire economie.” Anita Veenendaal heeft met Lightweight Containers een alternatief voor het traditionele stalen fust ontwikkeld. Ondanks internationaal succes denkt Veenendaal dat zij met haar bedrijf grotere stappen kan zetten als de overheid duurzaam beleid echt omarmt.

🏠 Pieter van der Meulen 📺 Lightweight Containers

“Plastic is goed voor het milieu”, zegt Anita Veenendaal, CEO van Lightweight Containers en lid van VNO-NCW Noordwest-Holland. “We kunnen niet zonder plastic, maar we moeten er wel op een andere manier mee omgaan nadat het als verpakking is gebruikt.” Lightweight Containers ontwikkelde KeyKeg, een lichtgewicht fust voor de drankenindustrie. Het blijkt een schot in de roos. Inmiddels wordt er in meer dan tachtig landen gebruik van gemaakt. Lightweight Containers heeft productievestingen in Nederland, Duitsland, Engeland, de VS en binnenkort ook in Spanje. De fusten bestaan voor

dertig procent uit gerecycled materiaal en ruim tachtig procent van de fusten zelf kan ook weer worden hergebruikt. “Wij zijn op zoek naar het materiaal en de methode die zo weinig mogelijk impact hebben op het milieu,” vertelt Veenendaal. “Drie jaar geleden kwamen we erachter dat fusten niet altijd de circulaire weg afleggen na gebruik. Daarom zijn we zelf een recyclinglijn gaan ontwikkelen. We maken zoveel mogelijk gebruik van bestaand transport en werken samen in onze supply chain en met innovatieve, vaak jonge afvalverzamelaars.”

Complexe wetgeving

“Om zelf de recycling te kunnen afhandelen moesten we een gecertificeerde afvalverwerker worden. Dat was wel even schrikken, de wet Milieubeheer is behoorlijk complex. Onze mensen hebben cursussen moeten volgen maar het blijft ingewikkeld. We hebben uitstekende ondersteuning gekregen van de Nederlandse overheid, maar we zijn actief in het hele land en over de hele wereld. In sommige steden bestaat zelfs per stadsdeel andere wet- en regelgeving. Welke kosten heb je per gebied, welke verschillende wetten en regels gelden er, welke subsidies zijn er? Dat maakt de implementatie uitdagend. We hebben te maken met het inzamelingsvraagstuk en het verwerkingsvraagstuk, er zijn steeds meer wisselende factoren. Meer uniformiteit in regelgeving internationaal is voor ons wenselijk.”

Impact meten

“De overheid moet de échte impact van bedrijven en hun producten beter zichtbaar maken. Er zijn genoeg bedrijven die zich beter en groener voordoen dan ze zijn. De wet- en regelgeving gaat op dat gebied nog niet ver genoeg. Wij hebben direct contact met Brussel en proberen de Europese wetgevers duidelijk te maken de juiste prikkels te geven. De milieukosten van een product moeten veel meer de maatstaf worden voor regelgeving. Bij de verpakingsbelasting bijvoorbeeld, wordt niet goed genoeg gekeken naar het materiaal.

De overheid moet oog hebben voor wat speelt in de markt en goed luisteren naar het bedrijfsleven. Je kunt het niet volledig overlaten aan de markt, er moet een sturende functie zijn. Dat begint met verantwoordelijkheid nemen als overheid. Geen duurzaam beleid waarmee je hier en daar punten kan scoren, maar echt duurzaam inkopen. Maar om het beleid te voeren, moet je ook kennis hebben van circulaire processen en in ons geval van materialen. Daarom is het zo belangrijk dat we met elkaar om tafel gaan. Uiteindelijk kom je hoe dan ook uit op de vervuiler die betaalt. Wij hebben een missie en dat gaat ons ook lukken. Maar het gaat moeizamer dan nodig is.”

Reactie van Willem-Henk Streekstra, adviseur milieuzaken bij VNO-NCW

“De grote vraag is hoe we omgaan met wetgeving die nog niet is aangepast maar daar wel aan toe is. Neem de afvalrichtlijnen. Deze zijn geschreven vanuit het idee dat er veel misbruik is en dat afval mogelijkheden biedt voor criminele activiteiten. Vandaar dat een grote bewijslast bestaat en dat ondernemers die afval als secundaire grondstof aanbieden of gebruiken, te maken hebben met heel strenge wetgeving die eerder afremt dan aanmoedigt. Natuurlijk moeten ondernemers gestimuleerd worden bij de uitvoering van hun circulaire ambities, maar zij hebben te maken met overheidslagen en vergunningsverstrekkers die al decennialang op dezelfde manier werken. Daar is een heuse cultuuromslag nodig. Bovendien is de overheid een veelkoppig monster waarbij verandering echt niet van de ene op de andere dag tot stand komt. De afvalrichtlijnen zijn gebaseerd op Europese wetgeving, die verander je niet zomaar. De overheid zou meer ruimte in de regelgeving moeten toelaten.”

Tedx

Bekijk TEDx Talks van Anita Veenendaal waarin zij uitlegt hoe het gebruik van plastic goed voor het milieu kan zijn.

https://www.youtube.com/watch?v=o_OJ_qAqyjQ

Anita Veenendaal:
'ER ZIJN GENOEG BEDRIJVEN DIE ZICH BETER EN GROENER VOORDOEN DAN ZE ZIJN'

GROENE GROEIERS

Sinds 2017 heeft VNO-NCW de community Groene Groeiers, een besloten netwerk waar leden hun uitdagingen kunnen plaatsen op het gebied van circulaire businesscases en energietransitie. Matchmaker Jolanda van Schaick brengt ondernemers bij elkaar. Ondernemers die bij de ontwikkeling van groene, innovatieve producten en processen aanlopen tegen belemmerende wet- en regelgeving kunnen dit melden bij de programmamanager van de Groene Groeiers, Annemarie van Oorschot (oorschot@vno-ncwwest.nl). De VNO-NCW lobbyisten nemen deze ervaringen mee in hun lobby voor een beter ondernemingsklimaat.

Ben je lid van VNO-NCW, meld je dan kosteloos aan als Groene Groeier op www.groenegroeiers.nl

TOP YEAR
Aurelie Peters
Founder en director

ONS BEDRIJF... Top Year is een diepgaand opleidingsprogramma gericht op jonge mensen voor ondernemingen die innovatie en continuïteit willen waarborgen. De focus ligt op de persoonlijke ontwikkeling en de samenwerking tussen generaties. Mensen die het programma volgen weten beter wie zij zijn, communiceren beter, realiseren zich wat hun waarde in het werk is en wat het werk hen brengt. Daarin is het zelfsturend vermogen van groot belang: zelf beslissingen te durven en te kunnen nemen.

Als je nieuwsgierig bent en je talenten wilt ontplooiën, als je jouw bedrijf wilt versterken, als je ambities hebt om grote verantwoordelijkheden op je te nemen, dan is Top Year voor jou.

ONZE AMBITIE IS... dat jij je talenten ontplooit – en daarmee dat bedrijven solide blijven van generatie tot generatie.

BEL ONS, WANT... de toekomst komt sneller dan verwacht.

www.topyear.org
Nieuwegracht 69A
3512 LG Utrecht
info@topyear.org
tel: +31 6 2056 0438

SARO RECRUITMENT
Patrick Blom
Director Strategy & Business Development

ONS BEDRIJF... Saro Recruitment is specialist in werving en selectie van Finance, Legal en Compliance kandidaten op hbo- en wo-niveau. Zowel vast als op interimbasis. We zijn actief voor werkgevers die behoefte hebben aan snel inzetbare professionals en managers. In de huidige arbeidsmarkt merken wij dat dit van levensbelang kan zijn voor de continuïteit van het bedrijf. Hoe we dat doen? Met moderne search technologie, online advertising en de inzet van branche-ervaren recruitment consultants.

ONZE AMBITIE IS... groei realiseren door vernieuwend te werken en constante waarde te leveren met een gevarieerd banenaanbod, geschikte kandidaten en hoge kwaliteit service.

BEL ONS, WANT... wij zijn een laagdrempelige recruitmentpartner met knowhow van uw business. Succes verzekerd!

Entree II, De Entree 234
1011 EE Amsterdam
patrick.blom@saro-recruitment.nl
+ 31 202 380 200 | + 31 6 5118 0021
www.saro-recruitment.nl

INTERCONFESSIELE SCHOLENGROEP WESTLAND (ISW)
Geert Millekamp
Regiodirecteur

ONS BEDRIJF... ISW scholengroep biedt voortgezet onderwijs op alle niveaus op zes schoollocaties in Westland. Elk met een eigen karakter, altijd dichtbij met aandacht voor de Westlandse regio. Deze eigenschappen komen tot uiting in het initiatief ISW onderneemt, opgericht door ISW met als doel onderwijs, het Westlandse bedrijfsleven en de vele arbeidsmogelijkheden in de (agro)sector nog meer met elkaar te verbinden. Hier liggen de kansen voor de nieuwe generatie om het verschil te maken.

ONZE AMBITIE IS... alle ISW-leerlingen actief laten ervaren en beleven welke ontwikkelingsmogelijkheden het Westlandse bedrijfsleven hen kan bieden, zodat ze een gefundeerde keuze kunnen maken in de toekomst.

BEL ONS, WANT... ik kom graag met u in gesprek om met het bedrijfsleven ons gezamenlijke doel te bereiken; de doelgroep van de toekomst te enthousiasmeren voor de arbeidsmogelijkheden in Westland middels contextrijke lesprogramma's.

Professor Holwerdalaan 52
2672 LD Naaldwijk
0174 62 18 55
www.isw.info
snt@isw.info

NIEUWE LEDEN

Noordwest-Holland
Lightweight Containers BV,
Den Helder
PD=PD, Heemstede
Breedweer, Uitgeest

Metropoolregio Amsterdam
APG, Amsterdam
Telegraaf Media Groep, Amsterdam
Deloitte, Amsterdam
Top Year B.V., Utrecht
Babino Kinderopvang, Westzaan

Den Haag
Ibis B.V., Rotterdam

Rotterdam lid
Rodesk, Rotterdam
Randstad Nederland bv, Capelle aan den IJssel
Media Creators, Sliedrecht
Boelaars & Lambert, Capelle aan den IJssel
Albeda College, Rotterdam
IN10, Rotterdam

Westland-Delfland
Remmerswaal Notariskantoor,
Honselersdijk
Forever Plants BV, Honselersdijk
Van Mierlo Dinkq BV, Wateringen

Delft
Trimension, Delft
Westvest Netwerk Notarissen, Delft

Voor een actueel overzicht:
vno-ncwwest.nl/ledennet

Het bestuur en de medewerkers van VNO-NCW West wensen je prettige feestdagen en een voorspoedig 2019

Kom naar onze nieuwjaarsreceptie om gezamenlijk een toast uit te brengen op het nieuwe jaar.
10 januari
Vanaf 16.00 uur
In de Malietoren in Den Haag

AGENDA

VNO-NCW Den Haag
29 januari vanaf 20.00 uur

Discussieclub

Een op de vijf mensen krijgt dementie. Volgens Alzheimer Nederland zal in 2014 ruim een half miljoen mensen lijden aan deze ziekte. Caroline Jurgens, neuropsycholoog bij het Haaglanden Medisch Centrum, leidt de discussie.

Groene Groeiers & DGA Netwerk
5 februari vanaf 16.00 uur

Duurzame delta's

Meiny Prins, directeur-grotaandeelhouder

Priva, geeft haar visie op de ontwikkeling van duurzame stedelijke delta's in de wereld en het belang van de kennis en kunde van Nederlandse bedrijven hierbij. Studenten en jonge ondernemers laten zien hoe hun innovatieve product of idee in de visie van Prins past. Locatie: Priva in De Lier.

VNO-NCW Rijnland
8 maart, vanaf 17.00 uur

Bedrijfsbezoek

Het beveiligingsbedrijf De Huschka Groep vertelt over duurzame bedrijfsvoering en haar maatschappelijke betrokkenheid. Met rondleiding door het bedrijf in Leiderdorp.

Voor een actueel overzicht: vno-ncwwest.nl/agenda

SIEMENS

Ingenuity for life

The background of the advertisement is a composite image. On the left, there is an aerial view of a city at night, with lights from buildings and streets. Overlaid on this is a complex digital interface with various data visualizations, including a grid, lines, and binary code (0s and 1s). On the right side, there is a vertical glass window or balcony railing. Through the glass, the silhouettes of three people (two men and one woman) are visible, looking out at the city. The sky is a mix of orange and blue, suggesting sunset or sunrise.

Digitalisering maakt steden slim

Een intelligente infrastructuur
zorgt voor schone, leefbare
en concurrerende steden

Digitalisering verandert de manier waarop steden functioneren. Het stelt ze in staat slim te reageren op bevolkingsgroei, vervuiling, verkeersopstoppingen en stroomonderbrekingen. Siemens kan bij deze uitdagingen uw partner zijn door met gedigitaliseerde automatisering een bijdrage te leveren aan een duurzame, betrouwbare en betaalbare energievoorziening, slimme mobiliteit en efficiënte gebouwen. Deze intelligente infrastructuur zorgt ervoor dat uw stad schoon, leefbaar en concurrerend blijft.

[siemens.com/intelligent-infrastructure](https://www.siemens.com/intelligent-infrastructure)